لیکوال: نظرمحمد مطمئن: ۲۰۱۵/۰۲/۰۴

د ننګرهار پوهنتون لیلیه محصلینو باندي مي زړه وسوځیدی

۲۲ کاله مخکې د ننګرهار اسلامي پوهنتون ته ورغلم، هغه وخت چي د ډاکتر نجیب کمونستي پلوه حکومت ختم شو، مجاهدین ولایتونو او کابل ته ننوتل.

موږ د کانکور ازمویني د کارټونو ترلاسه کولو له پاره هلته تللي ؤ، همهلته محصلین شولو، یوه منظمه لیلیه، منظم سیستم او فعال د محصلینو د لیلیي بلاکونه د کمونستي دولت څخه مجاهدینو ته پاتي ؤ .

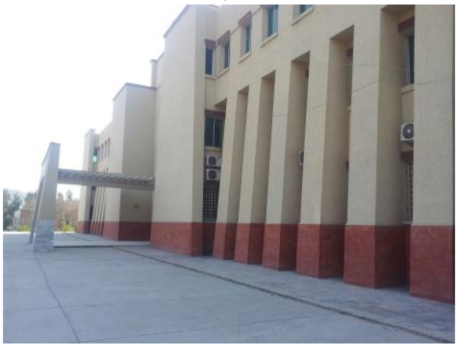

په لیلیه کي محصلینو ته د بریښنا پوره اسانتیا وه، د ډوډی له پاره ښه لوی او نسبتا پاک خوړنتون موجود ؤ، مسجد نه ؤ د طعام خوری یوه برخه یي د مسجد له پاره بېله کړل شوي وه.

د اوبو سیستم پکي ښه منظم او سم کار کاؤ. تشنابونه یي د کارولو وړ او سم ؤ.

په هره کوټه کي له ۵-۳ محصلین اوسیدل، تر ۵ زیات کسان به په ځینو کوټو کي وه، چي هیڅ کوټه کي بیا تر ۶ محصلین زیات نه ؤ.

د هر بلاک په سر کي یوه لویه کوټه وه، چي دوه اطاقه سره یوځای شوي ؤ هلته پکي د ۱۰ ــ ۱۲ محصلین اوسیدل.

د تدریسي له پاره صنفونه هم د هغه وخت سره ښه مناسب ؤ، کومه د پام وړ ستونزه پکي نه لیدل کیدله، یواځي ځیني صنفونه چي هغه هم ډیر لږ ؤ تیاره ؤ، هري پوهنځی خپل ځانګړی د تدریسي ځای درلود.

په لیلیه کي هم محصلین ګډ وډ اوسیدل، په ځینو اطاقونو کي د مختلفو پوهنځیو محصلین په خپله خوښه یوځای اوسیدل او په ځینو کي بیا د یوې پوهنځی محصلین په خپله خوښه اوسیدل. البته د لوړو صنفونو محصلینو ته د اطاقونو په انتخاب کي ډیره په کمه اندازه اختیار ؤ او د هغوئ د خوښي اطاقونه ورکول کیدل.

هر اطاق کي هر محصل ته چپرکټ، یو ښه نوی او د ښه کیفیت لرونکی اسپنجي توشک، بالښت، نوي او پاکه کمپله، او هر اطاق ته کوټ بند او ځیني نور ضروري مواد ورکول کیدل.

چپرکټونو داسي ؤ چي دوه منزله ؤ، او په اطاق کي دري داني چپرکټونه اینودل شوي ؤ چي هر چپرکټ کي دوه نفره اوسیدل.

په لیلیه کي د اطاقونو رنګ، د دراوزو رنګ بیخي د ګذارې او سم ؤ، او د لیلیه اطاقونو دروازي هم جوړي وي. دا ډول کړکیو ته وروسته نوي شیشي هغه چي ماتي شوي وي هم ورته نصب شوي.

په تولو کي د لیلیي له سیستم څخه محصلین خوشاله ؤ، د سهار او ماخستن لمانځه وختونو کي به کله ناکله مولوی شریف صاحب هم په اطاقونو ګرځیدی چي کوم محصلین به له جوماټ څخه پاتي ؤ، بیا به یي هغوئ ته ویل چي لمانځه ته په خپل وخت ورشي. ځیني نور اصلاحي پروګرامونه هم د پوهنتون په دننه کي ؤ.

د ډوډی غټه ستونزه وه، په هغه وخت کي د ډیرو ولایتونو والیانو او ولایتي ادارو د مرکز کابل اطاعت نه کاؤ، له همدي امله پوهنتون له اقتصادي ستونزو سره مخ ؤ، د ډوډی کیفیت فوق العاده خراب ؤ، داسي هم شوي چي په یوه مکمل سمیستر (۴ میاشتي او ۱۵ ورځو) کي محصلینو ته غوښه نه ده ورکول شوي، له اوبو ډکه لوبیا او کچالو ډیر پخېدل، غرمه مهال به بي کیفیته وریجي پخي شوي وي، ځیني محصلینو ته د معدي مرضونه هم پیدا شول، او ځیني محصلین چي اقتصاد به یي ښه ؤ هغوئ به په خپلو اطاقونو کي کتغ ځانته پخاوی، خو دا ډیر کم ؤ.

درسونه پکي ډیر ښه ؤ، محصلینو هم کوشش کاوه او استادانو هم ورسره ډیره زحمت کاؤ. محصلین هم په تولو کي غریب او استادان بیا تر محصلینو غریب ؤ. استادانو به د پوهنتون اړوند یوه توته ځمکه کرله او خپله به یي په بیل اړوله، د همدي ځمکي څخه به ځینو سبزي ترلاسه کول او ځینو به غوا یا میږ ته پري واښه کرل.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خیر و لولئ

استادان مجبور ؤ چې د سبا ورځې لکچر له پاره درس په غور وګوري، څکه محصلین ډیر تکړه ؤ، داسې ژورې پوښتنې به یې کولې چې استادان به کله ناکله ورته تعجب شول، او زما ښه په یاد دي، زموږ د صنف اول نمره یوه استاد له پوښتنو کولو څخه منع کړی ؤ، ورته یې وویل چې ته پوښتنې مه کوه، څکه زه یې ځوابولای نه شم، او ته ډیر پوهیږې.

د استادانو معاشونه ډیر زیات کم ؤ، چې په هیڅ ډول د پوهنتون استاد د معاش سره نه شي مقایسه کیدای، مګر پرته له دې چې هغوئ ځوک ؤ د کومې عقیدې لرونکې ؤ، په ډیر شوق او مسؤولیت سره یې محصلینو ته ښه درس ورکاؤ.

د جمعې ورځ وه ۳۰ جنوري ۲۰۱۵، نږدې لس بجې وې موږ څو پخواني محصلین ملګري د ننګرهار اسلامي پوهنتون ته ورغلو، د محصلینو ژمنۍ رخصتي وه، یواځې ډیر لږ هغه محصلین چې په ځینو مضامینو کې په ازموینه کې پاتې شوې ؤ او هغه محصلین چې د واورو او سختو لارو له امله په شمال کې خپلو کورونو ته نه شوای تللای همدلته لیدل کیدل.

زه تیر کال هم یوځل د ننګرهار پوهنتون ته د محصلینو په یوه کانفرانس کې د ګډون له پاره ورغلی وم، په پوهنتون کې د ګرځیدو چانس مې ونه درلود.

داخل د همدې له پاره ننګرهار پوهنتون ته ورغلو چې هلته پکې وګرځو، یو محصل د اطاق د باندې د برنډې په نرې دیوال باندې ناست، د بلاک شا لورې ؤ، یوه پښه یې د برنډې دننه او بله یې د باندې ځړیدله، کاغذونه (چپټر) یې په لاس کې ؤ. وروسته دوه شول او هلته ناست ؤ.

د لیلیئ بلاکونو د تشنابونو د باندې لورې ډیر په بد حالت کې لیدل کیدی، نوې پلاسټیکې پایپونه ورڅخه راوتلې ؤ، داسې معلومیدله چې د بندیدو له امله یې غیرتخنیکې نوې پایپ کارې پکې شوې ده.

د لیلیه اطاقونو هغه پخوانۍ زړې دروازې نور له ترمیم څخه وتلې ښکاریدلې، دومره خرابې شوې وې، چې اصلاً نور نو د استعمال او کارولو وړ نه ښکاریدې، د ځینو اطاقونو درازې سرې، د ځینو شنې او د محصلینو خپله خوښه چې هر ډول رنګ یې ورته انتخاب کړی ؤ چې ډیرې بدې ښکاریدلې. دا ډول د ځینو دراوزو د پلو (د لرګۍ تخته) پر ځای اوسپنیز چادرونه محصلینو پرې ټک وهلې ؤ .

د اطاقونو او دهلیزونه همهغه پخوانۍ رانګ ؤ چې ۲۲ کالونه مخکې ما لیدلې ؤ، او دغه رنګ تر موږ هم مخکې همدې بلاکونو ته ورکول شوې ؤ. مګر سړی ویلای شي چې پخوا خلکو دومره خیانت نه کاؤ لکه اوسني خلک، څکه خو هغه رنګ دومره باکیفیته ؤ چې لا هم تر اوسه پاتې ؤ. اوس خو یو ژمی چې په دولتې ودانۍ تیر شي، بل ژمي ته یې رنګ نه وي پاتې او د سړکونو د موټرونو د بېلوالي رنګینه کرښه خو په کال کې څو ځله قرارداد کیږي.

موږ یو اطاق ته ورننوتلو، هلته پکې یو تن د فاریاب، بل یې د بادغیس او دریم یې د غور ولایت اوسیدونکی ؤ، زښت زیات شکایت یې درلود، ویې ویل چې موږ په همدې لوی اطاق کې ۱۸ تنه اوسیږو، د اطاق په منځ کې یې نرۍ د کارتن لرګینې تختې درولې وې، او دغه لوی اطاق یې په دوو برخو وېشلی ؤ.

زه یو بل اطاق ته ورغلم، د زراعت پوهنځې محصلین ؤ، هغوئ وویل چې په دې کوچنیو اطاقونو کې ۸ او ۹ تنه محصلین اوسیږي، په رښتیا هم په هغه کوچنیو اطاقونو کې د دومره کسانو یوځای اوسیدل ډیر ستونزمن ښکاریدل.

لیلیه هم یواځې نویو جذب شوو محصلینو ته ورکول کیږي، د لوړو صنفونو محصلینو ته له

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

دي امله ليليه نه ورکوي چې هغوئ بيا لاريونونه کوي، او د ننګرهار اسلامي پوهنتون محصلين د دولت د ځينو چارواکو له خوا په ډول ډول نومونو متهم شوې. رښتيا هم چې دوه کاله وړاندي ننګرهار پوهنتون محصلينو ډير ځله د بهرنيانو او چارواکو ضد مظاهرې کړي، مګر دوه کلونه کيږي چې دغه نوی سيستم چې د لوړو زده کړو وزارت له خوا پلي شوی او د لوړو ټولګيو محصلينو ته ليليه کې ځای نه ورکول کيږي، د ننګرهار پوهنتون نوی محصلين چې بلد نه وي، د پوهنتون د اداري له خوا د اخراج ويره لري، لاريونونه کم شوې، مګر بيا هم په ځينو مهمو قضايو کې يې خپله غوسه ښودلي.
د پخوانيو ليليه بلاکونو اطاقونه دومره خراب چې د اوسيدو له پاره مناسب نه ؤ، تشنابونه خو يې داسي ؤ چې تر دي يې تړلي او قلف کړی وای ښه ؤ .

له يوه دنيا چرتونو سره د محصلينو له اطاق څخه د باندی راووتلم، هغه نړيوالي مرستي چې د ټولي دنيا ورځپاڼي، ټلويزيونونه او راډيو ګاني يې يادوي چيرته ولاړې؟ هغه له بهر نه راغلي ډاکټران، ماستران، او ليسانس روشنفکران چيرته ؤ چې په دې ۱۳ کلونو کې يې د ننګرهار پوهنتون د محصلينو ليليې ترميم ته پام نه شو .
هغه رئيس چې ويل يې د ننګرهار اسلامي پوهنتون څخه دي د (اسلامي) ټکی ليری شي دهغه ولي د ليليې ترميم ته پام نه شو؟
د لوړو زده کړو جنابان پخوانۍ وزيران او معينان چې جلال آباد ته د ماهيانو خوړو مېلو ته تلل، ولي يې يوه ورځ فکر نه شول چې د محصلينو ليليه ترميم کړي؟
هغه والي چې هره شپه به يې په قصر کې نجوني او هلوکان نڅېدل، هغه چې هره شپه به يې په دغسي نڅاګانو او سندرو په لسګونو زره ډالر مصرف کول، د هغه ولي پام نه شو چې د دغه لوی علمي مرکزي ليليه ترميم شي؟ هغه والي چې د ننګرهار د انحصار دعوه اوس هم لري هغه ولي دغه کار ونه کړ؟ او بالاخره اوسنی والي چې ځان په ننګرهاري ولس مين او ننګرهاری ولس په ځان مين ګڼي ولي يې يوه ورځ د ننګرهار پوهنتون د محصلينو د ژوند د ستونزو پوښتنه ونه کړه؟ او تر ټولو ډيره بده چې د ننګرهار پوهنتون اوسني او پخوانۍ رئيسان چې د خپلو چوکيو ساتلو غم نيولي ولي کومه ورځ د پوهنتون د ليليې د ترميم له پاره کوم کار ونه کړ؟
زما په نظر د ننګرهار پوهنتون د ليليې د دغه بد حالت مسؤولين په لومړي قدم کې د پوهنتون عمومي رئيس او د پوهنځيو رئيسان دي، دوهم قدم کې د لوړو زده کړو وزارت مسؤول دی او دريم داچې د ننګرهار پخواني او اوسنی والي ډير مسؤول دی.
هلته دري نفره د ليليې د پنځم بلاک مخکي ناست ؤ، لوبيا ورته ايښي وه، او ډنډ اوبه پکې ولاړې وي، په خوند خوند يې خوړله، ډير ټينګار يې وکړ چې ډوډۍ ورسره وخورو، د خدای پاماني مو وکړه او د پوهنتون دغه حالت مي اوس هم ځوروي.
سمه ده چې هلته نوي ودانۍ جوړې شوې، دځينو پوهنځيو له پاره نوي ځايونه او نوي تعميرونه ودان شوې، او ځيني نور بلاکونه تر کار لاندي ؤ، مګر د محصلينو بد ژوند ته هغه ځواب نه شي ويلای.
د ګډ حکومت مشرانو هم د ټاکنو د کمپاين پرمهال د ننګرهار له خلکو سره ډول ډول وعدې وکړي، چې يو پکې د بهسودو د پل جوړول او ترميم ؤ، نه به د بهسودو پل جوړ شي او نه به د ننګرهار پوهنتون ليليه له بد حالت څخه وژغورل شي. خو که د ننګرهار خلک او د پوهنتون اداره متې پسي راونغاړي دغه دواړه کارونه کيږي.

پای

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بڼي پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ